

Vahvistettu KIHUn hallituksessa 14.12.2015

KILPA- JA HUIPPU-URHEILUN
TUTKIMUSKESKUKSEN
ANTIDOPINGOHJELMA
2016

1. KIHUn rooli suomalaisessa huippu-urheilussa

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHUn toiminnan tavoitteena on parantaa suomalaisen huippu-urheilun kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä yhteistyössä huippu-urheiluverkoston sekä tutkimusyksiköiden kanssa tehtävällä laadukkaalla ja eettisesti kestäväällä tutkimus-, kehitys-, koulutus- ja asiantuntijatoiminnalla.

Suomalaista urheilu- ja liikuntatoimintaa ohjaavat urheilu- ja liikuntaväen yhteisesti asettamat tavoitteet: Maailman liikkuvien urheilukansojen 2020 ja Pohjoismaiden menestynein 2020. Näihin visioihin pyritään seuraavien kolmen keskeisen valinnan kautta: 1. Urheilija keskiössä 2. Osaamisen vahvistaminen ja vieminen käytäntöön 3. Yhteistyön vahvistaminen kaikilla tasoilla.

KIHUn toiminnassa vuonna 2016 painottuvat erityisesti osallistuvan asiantuntijatoiminnan kehittäminen ja huippu-urheilun osaamisverkoston rakentaminen sekä arviointi- ja seurantajärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto. Uutena toimintamuotona KIHUlla käynnistyy liikuntalääketieteellinen toiminta.

Suomen Olympiakomitean, Paralympiakomitean ja Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimus- ja kehittämissäätiön kesken laaditun sopimuksen mukaisesti KIHU kantaa kokonaisvastuun huippu-urheiluyksikön Osaamisohjelman käytännön toteutuksesta. **Osaamisohjelma** vastaa huippu-urheilun tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnan sekä valmennusosaamisen kehittämisestä ja toteuttamisesta urheilijan polulla (lapsuus-, nuoruus/valinta- ja huippuvaihe). Tarkoituksena on saavuttaa vuoteen 2020 mennessä laadukas, tehokas ja eettisesti kestäväällä pohjalla oleva koko Urheilijan polkua tukeva huippu-urheilun tutkimus-, kehittämis-, asiantuntija- ja koulutustoiminta.

2. Antidopingohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus on sitoutunut noudattamaan ja edistämään urheiluyhteisön reilun pelin ihanteita ja tavoitteita ja taistelemaan epäeettisiä lieveilmiöitä vastaan kansallisesti ja kansainvälisesti, kuten urheilu- ja ottelutulosten manipulointi ja suorituskyvyn keinotekoinen parantaminen dopingin avulla.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen antidopingohjelma perustuu siihen, ettei KIHU hyväksy urheilussa missään muodossa dopingia. Pää tavoitteena on edistää puhdasta urheilua Suomessa ja kansainvälisesti yhteistyössä Suomen Antidopingtoimikunnan (ADT) ja Suomen Olympiakomitean sekä muiden urheilun toimijoiden kanssa. Lisäksi tavoitteena on dopingrikkomuksiin tähtäävän toiminnan ennalta ehkäisy koulutuksen ja viestinnän avulla. Koulutuksen tavoitteena on lisätä eri kohderyhmien antidopingtietoisuutta ja kasvattaa valmiuksia tehdä eettisesti kestäviä valintoja kilpa- ja huippu-urheilussa. Viestinnän tavoitteena on edistää puhtaan urheilun ja reilun pelin sanomaa.

Puhtaan urheilun ja reilun pelin puolesta tehtävään työhön heijastuvat suomalaisen urheilun ja liikunnan yhteiset arvot yhteistyö, rohkeus, ilo, kunnioitus, vastuullisuus ja tuloksellisuus toteutuvat aidosti vain puhtaassa urheilussa.

3. Sitoutuminen antidopingsäännöstöön

Suomen antidopingsäännöstä noudattaa Maailman antidopingsäännöstöä ja sen piiriin kuuluvia kansainvälisiä standardeja. Urheilijat ja urheilun piirissä toimivat urheilijan tukihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä, sen piiriin kuuluvia kansainvälisiä standardeja, Suomen antidopingsäännöstöä, laji- ja kilpailukohtaisia antidopingsäännöstöjä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) antidopingsäännöstöjä ja paralympialaisiin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) antidopingsäännöstöjä.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus sitoutuu (säännöissään, yhteistyösopimuksissaan ja työntekijöiden sopimuksissa) noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä ja Suomen antidopingsäännöstöä.

KIHUn tukitoimet toteutetaan urheilijoiden ja valmentajien kanssa, jotka allekirjoittavat urheilija-/valmentajasopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä. Myös lajiliitot, joiden kanssa KIHU toimii allekirjoittavat Olympiakomitean / huippu-urheiluyksikön tehostamistukea saadessaan lajiliittosopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä. Toimiessaan urheilijoiden, valmentajien ja muiden urheilijoiden tukitahojen kanssa, KIHUn työntekijät noudattavat ilmoitusvelvollisuutta, jonka mukaan jokaisella urheilutoimijalla on velvollisuus ilmoittaa epäilemästään tai tietämästään dopingin käytöstä tai muusta dopingrikkomuksesta.

4. Antidopingohjelman toimenpiteet

Antidopingkoulutus ja –viestintä KIHUn järjestämissä tapahtumissa

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus järjestää yhteistyössä ADT:n kanssa säännöllistä antidopingkoulutusta ja –viestintää. KIHU huolehtii myös johtamiensa asiantuntijaverkoston säännöllisestä koulutuksesta ja viestinnästä yhteistyössä ADT:n kanssa.

Kohderyminä KIHUn antidopingkoulukselle ovat KIHUn asiantuntija-, kehittämis-, koordinointi-, johtamis- ja tutkimustoiminnassa mukana olevat eri lajien urheilijat, valmentajat, urheilijoiden tukena toimivat terveydenhuollon toimijat sekä muut urheilijoiden ja valmentajien tukihenkilöt. Antidopingkoulutusta annetaan kulloinkin voimassa olevan KIHUn toimintasuunnitelman mukaisesti eri viestintäkanavia hyödyntäen (suullinen viestintä, kirjalliset materiaalit, internetin kautta tapahtuva viestintä). Vastuu antidopingkoulutuksen ja –viestinnän toteutuksesta on kulloisestakin tilaisuudesta vastaavalla KIHUn työntekijällä. Tarvittaessa ADT järjestää KIHUn henkilöstölle kouluttajakoulutusta.

Muut KIHUn antidopingohjelmaan liittyvät toimenpiteet

KIHU järjestää kerran vuodessa ADT:n kanssa tapaamisen, jossa käydään läpi KIHUn antidopingohjelmaa, sen toimenpiteitä sekä yhteistyötä.

KIHU mahdollistaa dopingtestien tekemisen tiloissaan ja järjestämässään tapahtumissa.

KIHU kutsuu ADT:n säännöllisesti tapahtumiinsa, osallistuu ADT:n järjestämiin tilaisuuksiin ja on myös mukana yhteisissä tapahtumissa ja tempauksissa reilun pelin edistämiseksi.

KIHU kouluttaa yhteistyössä ADT:n kanssa henkilökuntansa hallitsemaan antidopingasioita työtehtävän vaatimassa laajuudessa.

Tarvittaville henkilöille KIHUlla (lähinnä terveydenhuollon piirissä toimivat) hankitaan ja ylläpidetään perustietoisuus urheilijoiden lääkitykseen liittyvistä kansallisista ja kansainvälisistä erivapauskäytännöistä.

KIHU vaikuttaa aktiivisesti puhtaan urheilun ja reilun pelin periaatteiden puolesta kansallisissa ja kansainvälisissä urheilun verkostoissa.

5. Viestintä

KIHUn viestintä antidopingtoimintaan liittyen ja puhtaan urheilun puolesta on aktiivista. Sisäinen viestintä käsittää ADT:n tärkeimpien uutisten sekä KIHUn antidopingohjelman julkaisun KIHUn internetsivuilla (sport.fi). Urheilijoille jaetussa informaatiossa ja KIHUn järjestämässä tapahtumissa antidopingasiat ovat tärkeässä roolissa. KIHU tekee läheistä viestintäyhteistyötä Suomen Olympiakomitean ja ADT:n kanssa. KIHUn tiloissa on tarjolla antidopingmateriaalia.

Dopingtapauksiin liittyvä ulkoinen viestintä käsittää lähinnä kriisiviestinnän KIHUn omassa toiminnassa tai KIHUn toimesta johdetuissa tapahtumissa mahdollisesti esille tulleen dopingtapauksen tai muun dopingrikkeen seurauksena. Näiden tilaisuuksien ulkopuolella dopingtapauksiin liittyvä viestintävastuu on lajiliitoilla.

Dopingtapauksiin liittyvissä kriisiviestintätilanteissa on kyseessä yksityisyyden suojan alaisista asioista, joita sääntelevät sekä lainsäädäntö että Suomen antidopingsäännöstö.

Nopeita ja oikeita kanavia käyttävä sisäinen tiedotus

Havaitessaan kriisiviestintää vaativan tilanteen, on jokainen KIHUn henkilöstöön kuuluva henkilö velvollinen tiedottamaan kriisistä tai sen uhkasta välittömästi KIHUn johtajalle tai varajohtajalle johtajan ollessa estyneenä tai tavoittamattomissa sekä viestintäpäällikölle. KIHUn johtajien ja viestintäpäällikön velvollisuutena on tiedottaa kriisistä tai sen uhkasta välittömästi KIHUn hallituksen puheenjohtajalle. Sisäinen ja ulkoinen viestintä koordinoidaan ja johdetaan edellä mainittujen tahojen kautta.

Ehdottoman luottamuksen säilyttäminen

Kriisitilanteessa tulee myös arvioida tilanteen julkisuusaste ja huomioida Maailman sekä Suomen antidopingsäännösten määräykset. Tiedon tulee säilyä mahdollisimman pienessä piirissä siihen asti, kunnes siitä tiedotetaan ensin sisäisesti ja sitten ulkoisesti.

Kriisiviestintä etenee siten, että KIHUn johto tekee asiasta tiedotuspäätöksen ja suunnittelee tiedottamisen yhteistyössä viestintäyksikön kanssa. Kriisiviestinnässä tehdään yhteistyötä ADT:n kanssa tarvittavin osin. Viestintäpäällikkö vastaa tilanteen operatiivisista järjestelyistä ja sisäisestä tiedottamisesta. Kaikkien asiasta tietävien tulee säilyttää ehdoton luottamus siihen saakka, kunnes asiasta tiedotetaan julkisesti. Urheilijalla itsellään on aina mahdollisuus julkistaa asia. Kuitenkin pyrkimyksenä on edistää toimintatapaa, jossa viestintä tapahtuu yhteistyössä KIHUn ja ADT:n kanssa.

Yhteinen kommentointilinja ulkoisesti

Kriisitilanteessa KIHUn puolesta kommentteja antavat ainoastaan KIHUn hallituksen puheenjohtaja, KIHUn johtaja, varajohtaja ja viestintäpäällikkö, ellei toisin ilmoiteta. Kaikki asiaan liittyvät tiedustelut ohjataan edellä mainituille henkilöille.

Kriisitilanteiden ulkoisessa viestinnässä on muistettava seuraavat seikat:

- kun tiedon julkisuusaste ylittyy, tarvitaan tietoa heti, tässä ja nyt, vilpittömästi ja paljon
- HETI on kerrottava vähintään se, mikä on tilanne nyt ja milloin ja miten annetaan lisätietoa
- Ei spekulatioita, Ei vähättelyä, Ei valheita, Ei huhuja, Ei improvisointia
- ulkoinen tiedottaminen keskitetään KIHUn johtajalle/varajohtajalle ja viestintäpäällikölle

Ulkoisten viestien sisällön yhtenäisyyttä valvoo KIHUn johto ja viestintäyksikkö. Kriisitilanteessa kaiken viestinnän tulee olla selkeää, perusteltua ja totuudenmukaista. Yhteisen viestinnän ja viestin kärjestä sopiminen on tärkeää.

6. Seuranta, päivittäminen ja kehittäminen

KIHUn hallitus hyväksyy KIHUN antidopingohjelman. Ohjelma julkaistaan KIHUn ja ADT:n verkkosivuilla sekä KIHUn tiloihin jaettavana tulosteena. KIHUn antidopingohjelmasta viestimisestä vastaa KIHUn viestintäpäällikkö, Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa ja aina, jos Maailman tai Suomen antidopingsäännöstöön tulee muutoksia, jotka vaikuttavat kulloinkin voimassa olevaan KIHUn antidopingohjelmaan ja sen toimenpiteisiin. Päivityksestä vastaa KIHUn johtaja.

KIHU tekee antidopingtyöhön liittyen kiinteää yhteistyötä Suomen Antidopingtoimikunnan, lajiliittojen, urheilijoiden, valmentajien ja muiden urheilijoiden tukihenkilöiden kanssa.

KIHUn antidopingohjelman käytännön toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan ja sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet vuosikertomukseen. Ohjelmasta ja sen toteutumisesta viestitään säännöllisesti sisäisesti henkilökunnalle, KIHUn hallitukselle, ADT:lle ja urheiluverkostossa muun muassa sport.fi –sivuston kautta.

7. Vastuhenkilöt

KIHUn antidopingohjelman vastuhenkilö on KIHUn johtaja. Viestintään ja tiedottamiseen liittyvistä asioista vastaa KIHUn viestintäpäällikkö.

KIHUn eri tehtävissä toimivat henkilöt sitoutuvat noudattamaan voimassa olevia antidopingsääntöjä ja informoimaan ADT:aa kaikista dopingrikkomuksiin viittaavista asioista.